

DES [greuge]

Estem avui aquí en aquest magnífic monestir de Gualter per presentar, la instal·lació *DES[greuge]* de Gaspar Burón.

Gaspar es un artista que valora molt la terra, el territori, les seves transformacions i la relació dels essers vius que ho habiten.

En el fons, pot ser ell no ho sap, però en el fons es un jardiner, un cultivador de la memòria i del temps. Us convido a visitar la seva pàgina web per que veieu del que parlo.

DES[greuge], la seva proposta, ha sigut creada específicament per aquest espai; tenint en compte la seva història, la seva llegenda, les seves pedres i tot el seu entorn.

Fins i tot els materials dels que està feta provenen de les cases i camins de la zona.

El nom que la presenta ja ho diu tot: *DES[greuge]*. Un desgreuge es una reparació, una compensació, un acte d'intercanvi amb la voluntat de construir el que havia estat danyat. Està inspirada en la llegenda de les cent donzelles.

Perquè en aquest monestir, fins poc abans de la Guerra Civil, hi havia hagut un retaule gòtic del S.XIV que ocupava una de les naus laterals, era el "*Retaule de sant Esteve*" del gran pintor català Jaume Serra que ara està al MNAC. Aquest il·lustra la vida del Sant i de un dels seus miracles: *El rescat de les cent donzelles*.

L'història va començar al 1.147 quan el sarraïns van apressar al Baró Galzeran de Pinós a Granada i van demanar un rescat desmesurat per alliberar-lo: or, brocats, cavalls, i el més valuós i el més difícil de tot: cent donzelles de la baronia.

Es deia que els nobles i la gent del poble van trigar més de cinc anys per aconseguir arreplegar aquest dolorós rescat, que fins i tot alguns van oferir les seves filles per fer-ho.

Va arribar el dia, el vaixell ja estava preparat al port de Salou per anar al port d'Almeria amb les noies i el carregament d'or, quan de sobte van veure aparèixer a baró de Pinós acompanyat per Sant Esteve portant les tres pedres símbol del seu martiri i de la seva santedat. Havia aconseguit alliberar-les sense pagar cap rescat. Tots eren lliures. El baró en agraïment al sant, a les donzelles i a tots els que havien col·laborat va repartir el rescat i va procurar un dot per a cadascuna d'elles.

Gràcies a Gaspar Burón podem reviure avui i aquí la llegenda, podem veure en el claustre del monestir el simbòlic Piló de rescat punt d'inici de totes les reparacions morals i materials.

A la nau central veiem a les cent joves, a cada una d'elles, una per una, nom per nom, perquè totes són valuoses.

Estan espantades, però estan juntes, són fràgils com les teules àrabs que les representen, però són molt fortes unides. Formen una teulada, un sostre que les protegirà de les inclemències del temps i de la vida. Ara ho saben. Res tornarà a ser igual.

Si pensem bé, el fet d'estar tots avui aquí, simbòlicament també es un desgreuge per el monestir, també forma part d'una reparació històrica. En aquest lloc que tantes vegades havia sigut destruït, que fins i tot va albergar un polvorí que va esclatar a dintre seu durant la Guerra Civil. Entre tots amb aquestes jornades culturals del Festival Camins del Càtars i amb aquesta mostra artística, estem avivant el desig de perviure, de construir una nova història de futur.